

FORMULAR DE SCREENING AUTISM PENTRU COPII, REVIZUIT ȘI COMPLETAT

Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised, with Follow-Up

(M-CHAT-R/F)TM

DIANA L. ROBINS, PH.D.
DEBORAH FEIN, PH.D.
MARIANNE BARTON, PH.D.

Traducerea și adaptarea în limba română:

Conf. univ. dr. Carolina Bodea-Hațegan, UBB, Cluj-Napoca, România, e-mail: carolina.bodea.hategan@gmail.com

Lector asociat dr. Dorina Anca Talaș, UBB, Cluj-Napoca, România, e-mail: tdorina@yahoo.com

Pentru mai multe informații, consultați site-ul www.mchatscreen.com

sau contactați-o pe Diana Robins la adresa de e-mail: mchatscreen2009@gmail.com

Notă. Această versiune conține modifică minore. 10 august 2018.

Permisuni de utilizare a M-CHAT-R / F™

Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised, cu Follow-Up (M-CHAT-R / F; Robins, Fein și Barton, 2009) este un instrument de screening pentru identificarea copiilor aflați la risc de a prezenta tulburări din spectrul autist, adresat părinților, care este alcătuit din două părți. Descărcarea M-CHAT-R/F și a materialelor aferente este permisă pe site-ul www.mchatscreen.com.

M-CHAT-R / F este un instrument cu drepturi de autor, iar utilizarea M-CHAT-R / F trebuie să respecte următoarele termene și condiții:

- (1) Reproductorile M-CHAT-R trebuie să includă drepturile de autor în partea de jos (2009 Robins, Fein și Barton). Nu se pot face modificări la itemi, instrucțiuni sau la ordinea itemilor, fără permisiunea autorilor.
- (2) M-CHAT-R trebuie utilizat în întregime. Cercetările indică faptul că utilizarea doar a unor itemi nu întrunește proprietățile psihometrice adecvate.
- (3) Persoanele interesate să reproducă M-CHAT-R/F listat (de exemplu, într-o carte sau într-un articol dintr-un jurnal) sau să îl utilizeze electronic, în alte scopuri (de exemplu, ca parte a fișei medicale digitale sau în cadrul altor pachete software), trebuie să o contacteze pe autoarea Diana Robins pentru a solicita permisiunea (mchatscreen2009@gmail.com).
- (4) Dacă faceți parte dintr-o echipă medicală și doriți să încorporați primele întrebări din M-CHAT-R în fișa medicală electronică (EMR) pe care ați elaborat-o dumneavoastră, aveți permisiunea să le utilizați. Cu toate acestea, dacă doriți să distribuiți fișa medicală electronică în afara cabinetului dumneavoastră, vă rugăm să o contactați pe Diana Robins pentru a solicita un acord de licență.

Instrucțiuni de utilizare

M-CHAT-R poate fi administrat și notat în cadrul unei singure întâlniri cu copilul și poate fi utilizat de specialiști sau de alți profesioniști pentru a evalua riscul prezenței tulburării din spectrul autist (TSA). Scopul principal al M-CHAT-R este de a maximiza sensibilitatea, ceea ce înseamnă a detecta cât mai multe posibile cazuri de TSA. Prin urmare, există o rată fals-positivă ridicată, ceea ce înseamnă că, nu toți copiii care înregistrează un scor la risc, vor fi diagnosticați cu TSA. Pentru a rezolva acest aspect, au fost elaborate întrebări de monitorizare (M-CHAT-R / F). Utilizatorii ar trebui să fie conștienți că, chiar și cu întrebările de monitorizare, un număr semnificativ de copii care înregistrează un scor ridicat la M-CHAT-R, nu vor fi diagnosticați cu TSA; cu toate acestea, acești copii prezintă un risc ridicat pentru a avea alte tulburări de dezvoltare sau întârzieri și, prin urmare, se recomandă evaluarea complexă, diagnostică a oricărui copil care a înregistrat un scor ridicat. M-CHAT-R poate fi aplicat în mai puțin de două minute. Instrucțiunile de notare pot fi descărcate de pe <http://www.mchatscreen.com>. Documentele asociate vor fi disponibile și pentru descărcare.

Algoritm de notare

Pentru toți itemii, cu excepția itemilor 2, 5 și 12, răspunsul „NU” indică riscul de prezență a TSA; pentru itemii 2, 5 și 12, „DA” indică risc de prezență a TSA. Următorul algoritm maximizează proprietățile psihometrice ale M-CHAT-R:

RISC REDUS:	Scorul total este 0-2; dacă copilul este mai mic de 24 de luni, se recomandă reaplicarea chestionarului după ce a împlinit vârsta de doi ani. Nu este necesară nicio altă acțiune decât dacă monitorizarea indică risc pentru TSA.
RISC MEDIU:	Scorul total este 3-7; Adresați întrebările de monitorizare (a doua parte a M-CHAT-R / F) pentru a obține informații suplimentare despre răspunsurile la risc. Dacă scorul M-CHAT-R / F rămâne la 2 sau mai mare, copilul a înregistrat un rezultat pozitiv. Acțiune necesară: trimiteți copilul spre o evaluare în vederea stabilirii unui diagnostic și evaluați eligibilitatea pentru a beneficia de servicii de intervenție timpurie. Dacă scorul la întrebările de monitorizare este 0-1, copilul a înregistrat un rezultat negativ la acest screening. Nu este necesară nicio altă acțiune decât dacă monitorizarea indică risc pentru TSA. Se va reaplica chestionarul în timpul următoarelor întâlniri la domiciliul copilului.
RISC CRESCUT:	Scorul total este 8-20; Este permis să evitați întrebările de monitorizare și să îi recomandați o evaluare imediată în vederea stabilirii unui diagnostic, precum și să evaluați eligibilitatea pentru a beneficia de servicii de intervenție timpurie.

M-CHAT-R™

Vă rugăm să răspundeți la aceste întrebări despre copilul dumneavoastră. Gândiți-vă cum se comportă de obicei copilul dumneavoastră. Dacă l-ați văzut pe copilul dvs. că manifestă comportamentul de câteva ori, dar el sau ea nu îl manifestă de obicei, atunci vă rugăm să răspundeți **nu**. Vă rugăm să încercuiți **da sau nu** la fiecare întrebare. Vă mulțumim!

1.	Dacă arătați spre un obiect din cameră, copilul dvs. se uită la acel obiect? (De exemplu, dacă arătați o jucărie sau un animal, copilul dumneavoastră se uită la acea jucărie sau animal?)	Da	Nu
2.	V-ați întrebat vreodată dacă copilul dumneavoastră este surd?	Da	Nu
3.	Se prefăce copilul dumneavoastră că se joacă (joc simbolic)? (De exemplu, se prefăce că bea dintr-o cană de jucărie, se prefăce că vorbește la telefon, se prefăce că hrănește o păpușă sau o jucărie de pluș?)	Da	Nu
4.	Îi place copilului dvs. să se cațăre pe diferite obiecte? (De exemplu: pe mobilă, pe echipamentele din parc sau pe scări)	Da	Nu
5.	Prezintă copilul dvs. mișcări inadecvate ale degetelor în apropierea ochilor? (De exemplu, își flutură mâinile aproape de ochi?)	Da	Nu
6.	Arată copilul dvs. cu degetul atunci când vrea ceva sau cere ajutor? (De exemplu, arată spre mâncare sau spre o jucărie la care nu poate ajunge?)	Da	Nu
7.	Indică copilul dvs. cu un deget ceva interesant? (De exemplu, vă arată un avion pe cer sau un camion pe șosea?)	Da	Nu
8.	Este copilul dvs. interesat de alți copii? (De exemplu, se uită la alți copii, le zâmbește sau merge la ei?)	Da	Nu
9.	Vă arată copilul dvs. lucruri aducându-le sau arătându-le pentru a le vedea dvs? Nu doar pentru a solicita ajutor, dar și pentru a le împărtăși cu dvs. (De exemplu, vă arată o floare, un animal de pluș sau un camion de jucărie?)	Da	Nu
10.	Răspunde copilul dvs. când îl/o strigați pe nume? (De exemplu, se uită sus, vorbește sau găngurește, se oprește dintr-o activitate începută atunci când își aude numele?)	Da	Nu
11.	Când îi zâmbiți, copilul dvs. vă zâmbește înapoi?	Da	Nu
12.	Se supără copilul dvs. când aude zgomote familiare? (De exemplu, țipă sau plânge când aude zgomotul produs de un aspirator sau un sunet puternic?)	Da	Nu
13.	Umblă copilul dvs.?	Da	Nu
14.	Prezintă contact vizual copilul dvs. cu dumneavoastră atunci când îi vorbiți, vă jucați cu el/ea sau când îl/o îmbrăcați?	Da	Nu
15.	Încearcă copilul dvs. să imite ce faceți dvs.? (De exemplu, face cu mâna „Pa!”, bate din palme, imită sunetele amuzante pe care le faceți dvs?)	Da	Nu
16.	Dacă întoarceți capul pentru a privi ceva, se uită copilul dvs. în jur la ce vă uitați dvs.?	Da	Nu
17.	Încearcă să vă facă să îl/o priviți? (De exemplu, se uită la dvs. pentru a primi încurajări, spune “Uite!” sau “Uită-te la mine!”?)	Da	Nu
18.	Înțelege copilul dvs. când îi spuneți să facă ceva? (De exemplu, dacă nu indicați, poate copilul dvs. să înțeleagă comanda „Pune cartea pe scaun!” sau „Adu-mi pătura!”)	Da	Nu
19.	Dacă se întâmplă ceva nou, copilul dvs. se uită la fața dvs. ca să afle ce simțiți? (De exemplu, dacă copilul aude un zgomot ciudat, sau vede o jucărie nouă, se va uita la fața dvs.?)	Da	Nu
20.	Îi plac copilului dvs. activitățile ce presupun mișcare? (De exemplu, îi place să fie legănat/legănată pe genunchii dvs.?)	Da	Nu

Permisuni de utilizare

Modified Checklist for Autism in Toddlers, revizuit, cu monitorizare (M-CHAT-R / F; Robins, Fein și Barton, 2009) este proiectată pentru a însoți M-CHAT-R. M-CHAT-R / F poate fi descărcat de pe site-ul www.mchatscreen.com.

M-CHAT-R / F este un instrument cu drept de autor, iar utilizarea acestui instrument este limitată de către autori și deținătorii de drepturi de autor. M-CHAT-R și M-CHAT-R / F pot fi utilizate în scopuri clinice, de cercetare și educaționale. Deși punem instrumentul la dispoziție gratuit pentru aceste utilizări, acesta este material protejat, cu drepturi de autor și nu este de tipul utilizare liberă. Oricine este interesat să utilizeze M-CHAT-R / F în orice produs comercial sau electronic, trebuie să o contacteze pe Diana L. Robins la adresa de e-mail mchatscreen2009@gmail.com, pentru a solicita permisiunea de utilizare.

Instrucțiuni de utilizare

M-CHAT-R / F este proiectat pentru a fi utilizat împreună cu M-CHAT-R; M-CHAT-R este un instrument validat pentru screeningul copiilor cu vârsta cuprinsă între 16 și 30 de luni, pentru a evalua riscul pentru tulburarea din spectrul autist (TSA). Utilizatorii trebuie să fie conștienți că, chiar și cu întrebările de monitorizare, un număr semnificativ de copii care nu înregistrează rezultate adecvate la M-CHAT-R, nu vor fi diagnosticați cu TSA; cu toate acestea, acești copii prezintă riscul de tulburări de dezvoltare sau întârzieri și, prin urmare, monitorizarea este recomandată pentru orice copil care a înregistrat un scor pozitiv.

După ce un părinte a completat M-CHAT-R, adună punctajul, conform instrucțiunilor. Dacă scorul înregistrat de copil este pozitiv, selectați elementele de monitorizare pe baza itemilor la care copilul nu a înregistrat punctaj adecvat, conform M-CHAT-R; numai acei itemi la care a eșuat inițial trebuie să fie administrați pentru un interviu complet.

Fiecare pagină a interviului corespunde unui item din M-CHAT-R. Urmați formatul din diagramă, adresați întrebări până când se ajungeți la un răspuns ADECVAT sau INADECVAT. Vă rugăm să rețineți că părinții pot răspunde: „poate/probabil” ca răspuns la întrebările adresate în timpul interviului. Când un părinte răspunde „poate/probabil”, întrebați dacă răspunsul cel mai frecvent este „da” sau „nu” și continuați interviul în funcție de răspunsul respectiv. În situațiile unde există loc pentru a raporta un alt „răspuns”, intervievatorul trebuie să-și folosească experiența pentru a stabili dacă este un răspuns adecvat sau nu.

Scrieți răspunsurile la fiecare item din fișa de cotare M-CHAT-R / F (care conține aceleași elemente ca M-CHAT-R, dar Da / Nu a fost înlocuită cu ADECVAT / INADECVAT). Interviul este considerat a fi cotate pozitiv, dacă copilul nu obține răspunsuri adecvate la oricare doi itemi dintre itemii de monitorizare. Dacă un copil obține un scor pozitiv la M-CHAT-R / F, se recomandă ca acel copil să fie trimis, cât mai repede, la alte investigații de specialitate, în vederea stabilirii unui diagnostic și pentru a beneficia de intervenție timpurie. Vă rugăm să rețineți că, în cazul în care furnizorul de asistență medicală sau părintele are suspiciuni cu privire la TSA, copiii ar trebui să fie orientați spre evaluare, indiferent de scorul înregistrat la M-CHAT-R sau M-CHAT-R / F.

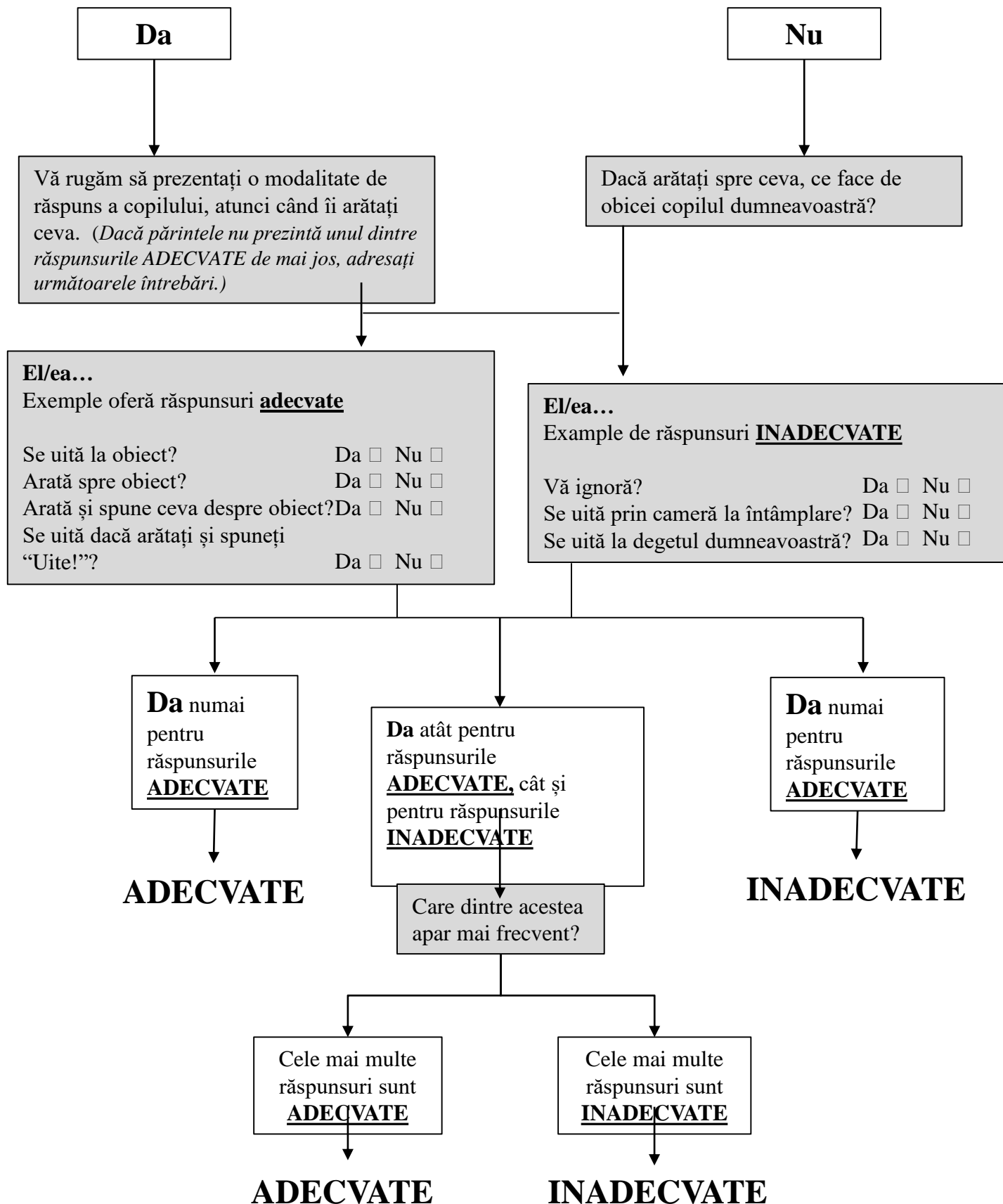
M-CHAT-R Follow-Up™ – Fișă de cotare

Observații: Da/Nu au fost înlocuiți cu Adecvat/Inadecvat

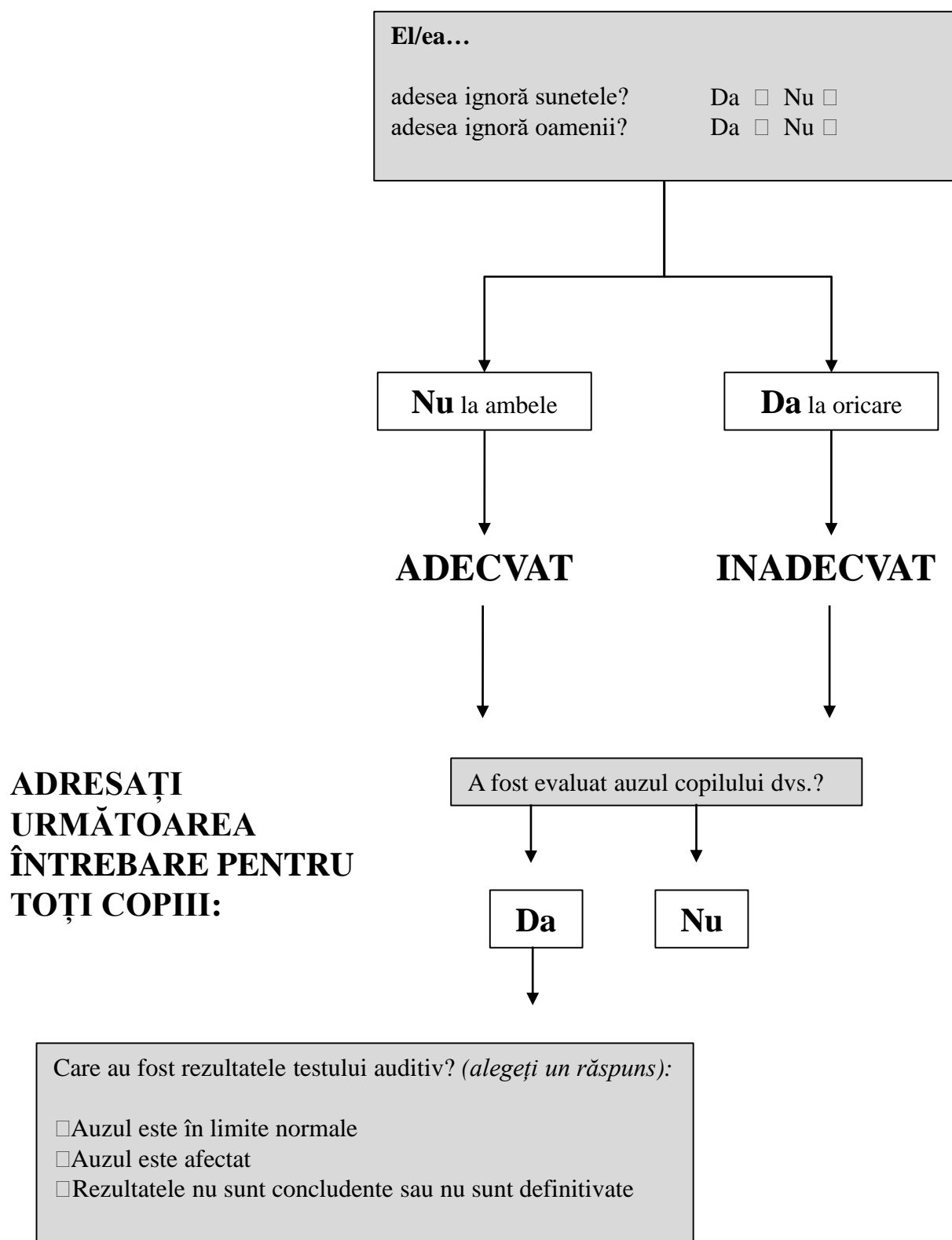
1.	Dacă arătați spre un obiect din cameră, copilul dvs. se uită la acel obiect? (De exemplu, dacă indicați o jucărie sau un animal, copilul dumneavoastră se uită la acea jucărie sau animal?)	Adecvat	Inadecvat
2.	V-ați întrebat vreodată dacă copilul dumneavoastră este surd?	Adecvat	Inadecvat
3.	Se prefacă copilul dumneavoastră că se joacă (joc simbolic)? (De exemplu, se prefacă că bea dintr-o cană de jucărie, se prefacă că vorbește la telefon, se prefacă că hrănește o păpușă sau o jucărie de pluș?)	Adecvat	Inadecvat
4.	Îi place copilului dvs. să se cațare pe diferite obiecte? (De exemplu: pe mobilă, pe echipamentele din parc sau pe scări)	Adecvat	Inadecvat
5.	Prezintă copilul dvs. mișcări inadecvate ale degetelor în apropierea ochilor? (De exemplu, își flutură mâinile aproape de ochi?)	Adecvat	Inadecvat
6.	Arată copilul dvs. cu degetul atunci când vrea ceva sau cere ajutor? (De exemplu, arată spre mâncare sau spre o jucărie la care nu poate ajunge?)	Adecvat	Inadecvat
7.	Indică copilul dvs. cu un deget ceva interesant? (De exemplu, vă arată un avion pe cer sau un camion pe șosea?)	Adecvat	Inadecvat
8.	Este copilul dvs. interesat de alți copii? (De exemplu, se uită la alți copii, le zâmbește sau merge la ei?)	Adecvat	Inadecvat
9.	Vă arată copilul dvs. lucruri aducându-le sau arătându-le pentru a le vedea dvs? Nu doar pentru a solicita ajutor, dar și pentru a le împărtăși cu dvs. (De exemplu, vă arată o floare, un animal de pluș sau un camion de jucărie?)	Adecvat	Inadecvat
10.	Răspunde copilul dvs. când îl/o strigați pe nume? (De exemplu, se uită sus, vorbește sau găngurește, se oprește dintr-o activitate începută atunci când își aude numele?)	Adecvat	Inadecvat
11.	Când îi zâmbiți, copilul dvs. vă zâmbește înapoi?	Adecvat	Inadecvat
12.	Se supără copilul dvs. când aude zgomote familiare? (De exemplu, țipă sau plânge când aude zgomotul produs de un aspirator sau un sunet puternic?)	Adecvat	Inadecvat
13.	Umblă copilul dvs.?	Adecvat	Inadecvat
14.	Prezintă contact vizual copilul dvs. cu dumneavoastră atunci când îi vorbiți, vă jucați cu el/ea sau când îl/o îmbrăcați?	Adecvat	Inadecvat
15.	Încearcă copilul dvs. să imite ce faceți dvs.? (De exemplu, face cu mâna „Pa!”, bate din palme, imită sunetele amuzante pe care le faceți dvs?)	Adecvat	Inadecvat
16.	Dacă întoarceți capul pentru a privi ceva, se uită copilul dvs. în jur la ce vă uitați dvs.?	Adecvat	Inadecvat
17.	Încearcă să vă facă să îl/o priviți? (De exemplu, se uită la dvs. pentru a primi încurajări, spune “Uite!” sau “Uită-te la mine!”?)	Adecvat	Inadecvat
18.	Înțelege copilul dvs. când îi spuneți să facă ceva? (De exemplu, dacă nu indicați, poate copilul dvs. să înțeleagă comanda „Pune cartea pe scaun!” sau „Adu-mi pătura!”)	Adecvat	Inadecvat
19.	Dacă se întâmplă ceva nou, copilul dvs. se uită la fața dvs. ca să afle ce simțiți? (De exemplu, dacă copilul aude un zgomot ciudat, sau vede o jucărie nouă, se va uită la fața dvs.?)	Adecvat	Inadecvat
20.	Îi plac copilului dvs. activitățile ce presupun mișcare? (De exemplu, îi place să fie legănat/legănată pe genunchii dvs.?)	Adecvat	Inadecvat

Scor total: _____

1. Dacă arătați spre un obiect din cameră _____ se uită la acel obiect?

2. Ați afirmat că v-ați întrebat dacă copilul dvs. este surd. Ce v-a determinat să vă gândiți la acest aspect?

3. Se preface _____ că se joacă (joc simbolic)?

Da

Nu

Vă rugăm să dați un exemplu despre jocul său simbolic. (Dacă părintele nu prezintă unul dintre răspunsurile ADECVATE de mai jos, adresați următoarele întrebări.)

De obicei el/ea...

Se preface că bea dintr-o cană **de jucărie**?

Da Nu

Se preface că mănâncă cu o lingură sau cu o furculiță **de jucărie**?

Da Nu

Se preface că vorbește la telefon?

Da Nu

Se preface că hrănește o păpușă sau o jucărie de pluș cu mâncare reală sau imaginară?

Da Nu

Conduce o mașină pe o șosea imaginară?

Da Nu

Se preface că este un robot, un avion, o balerină, sau alt personaj preferat?

Da Nu

Pune o oală de jucărie pe un aragaz de jucărie?

Da Nu

Amestecă într-o mâncare imaginară?

Da Nu

Pune o figurină sau o păpușă într-o mașină sau camion ca și cum ar fi șoferul sau pasagerul?

Da Nu

Se preface că aspiră covorul, mătură podeaua sau că taie iarba?

Da Nu

Altele (descrieți)

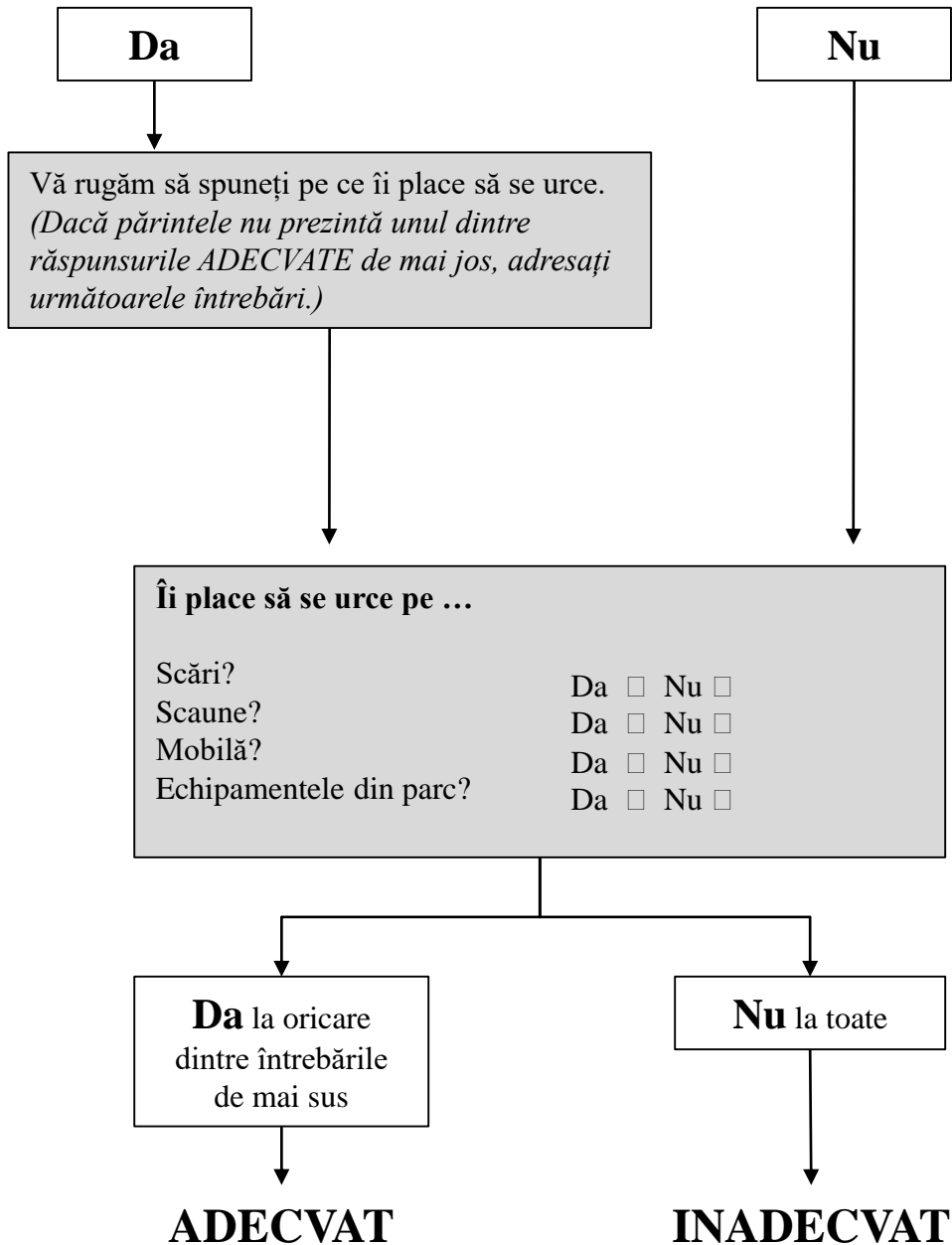
Da la toate

Nu la toate

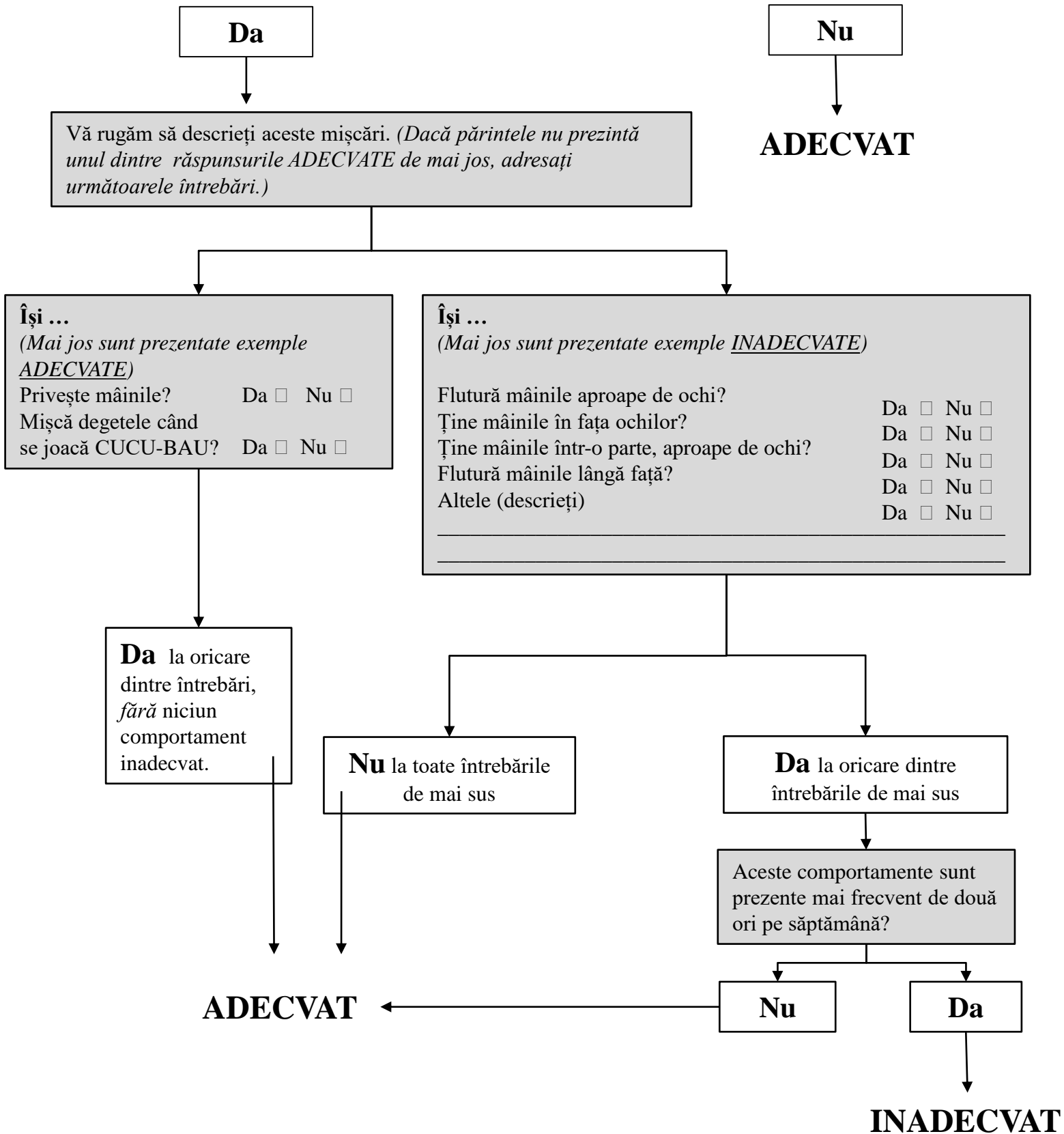
ADECVAT

INADECVAT

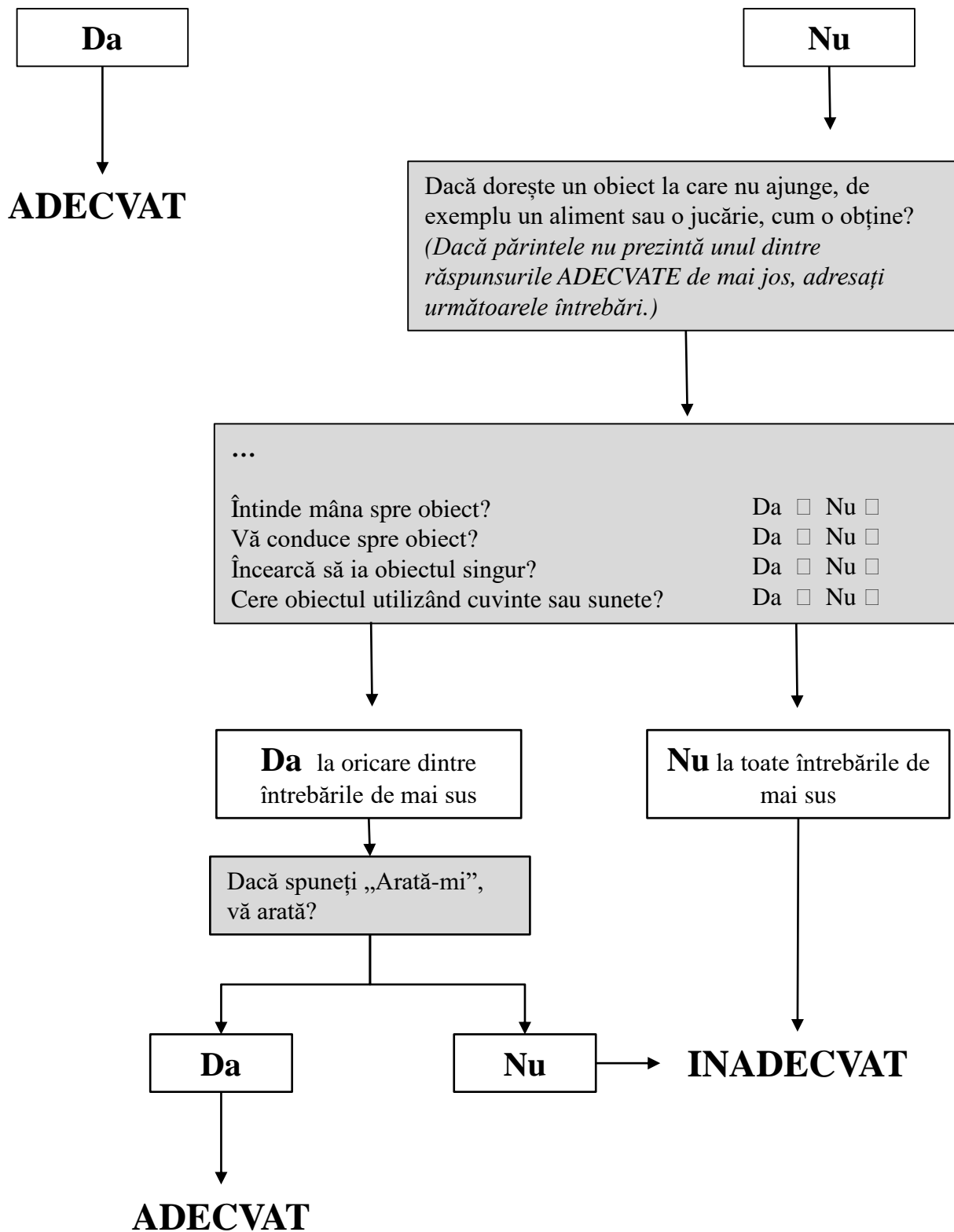
4. **Îi place _____ să se cațäre pe diferite obiecte?**

5. Prezintă _____ mișcări inadecvate ale degetelor în apropierea ochilor?

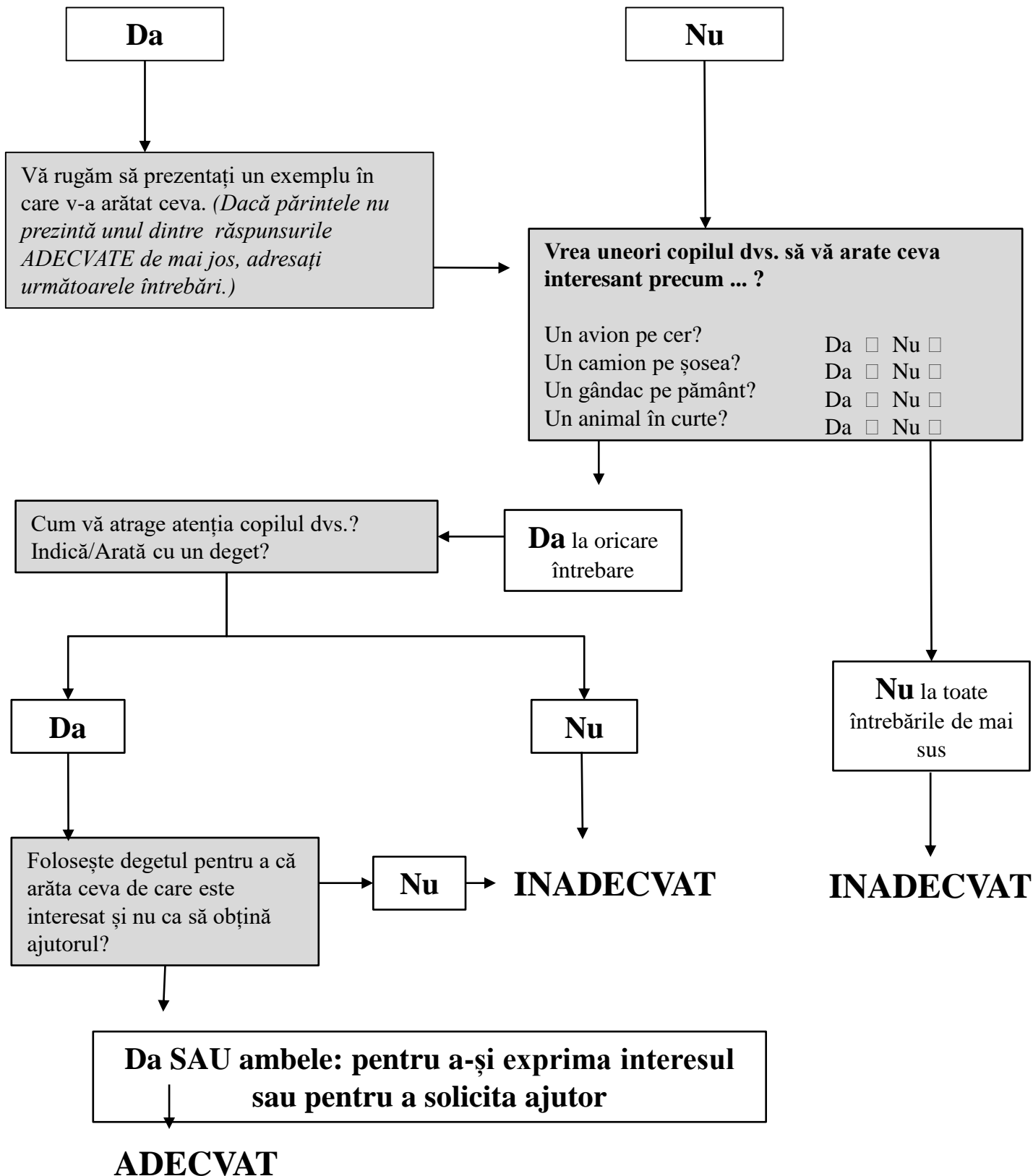

6. Arată _____ cu degetul atunci când vrea ceva sau cere ajutor?

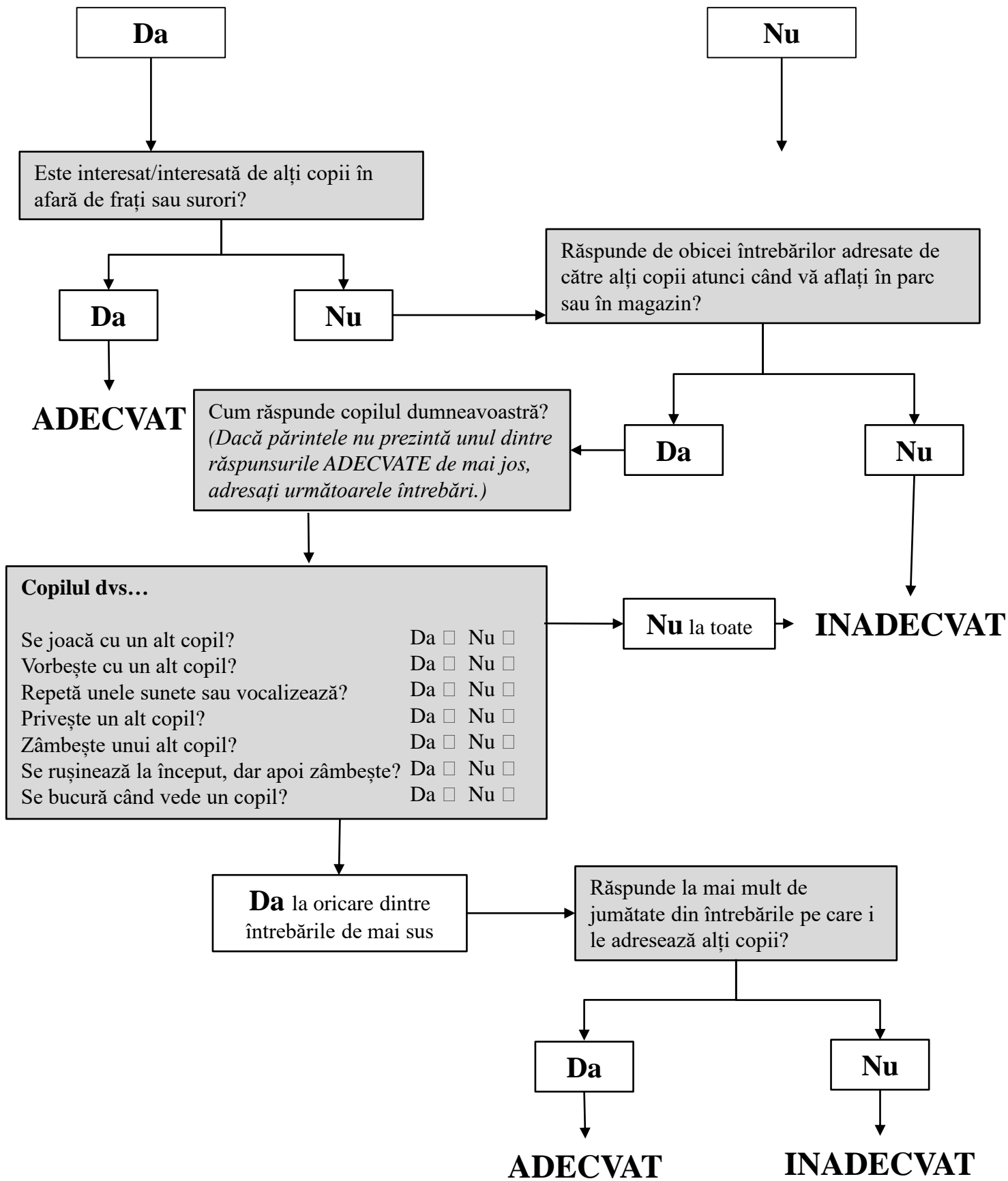

7. * Dacă persoana care realizează interviul tocmai a adresat întrebarea #6, începeți așa: Tocmai am discutat cum arată/indică pentru a cere ceva.

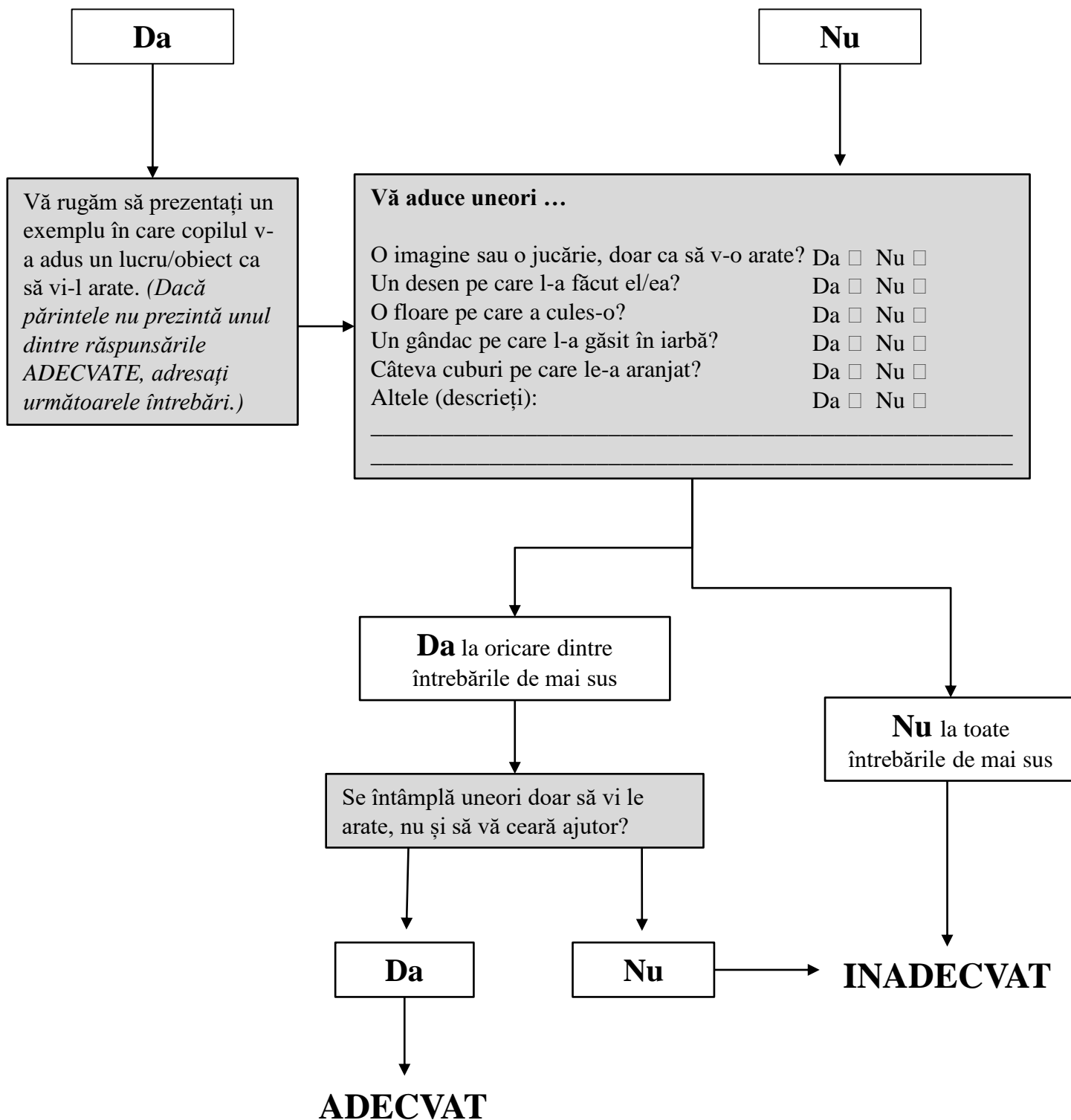
ADRESAȚI TOATE ÎNTREBĂRILE → Vă indică/arată cu un deget _____ ceva interesant?

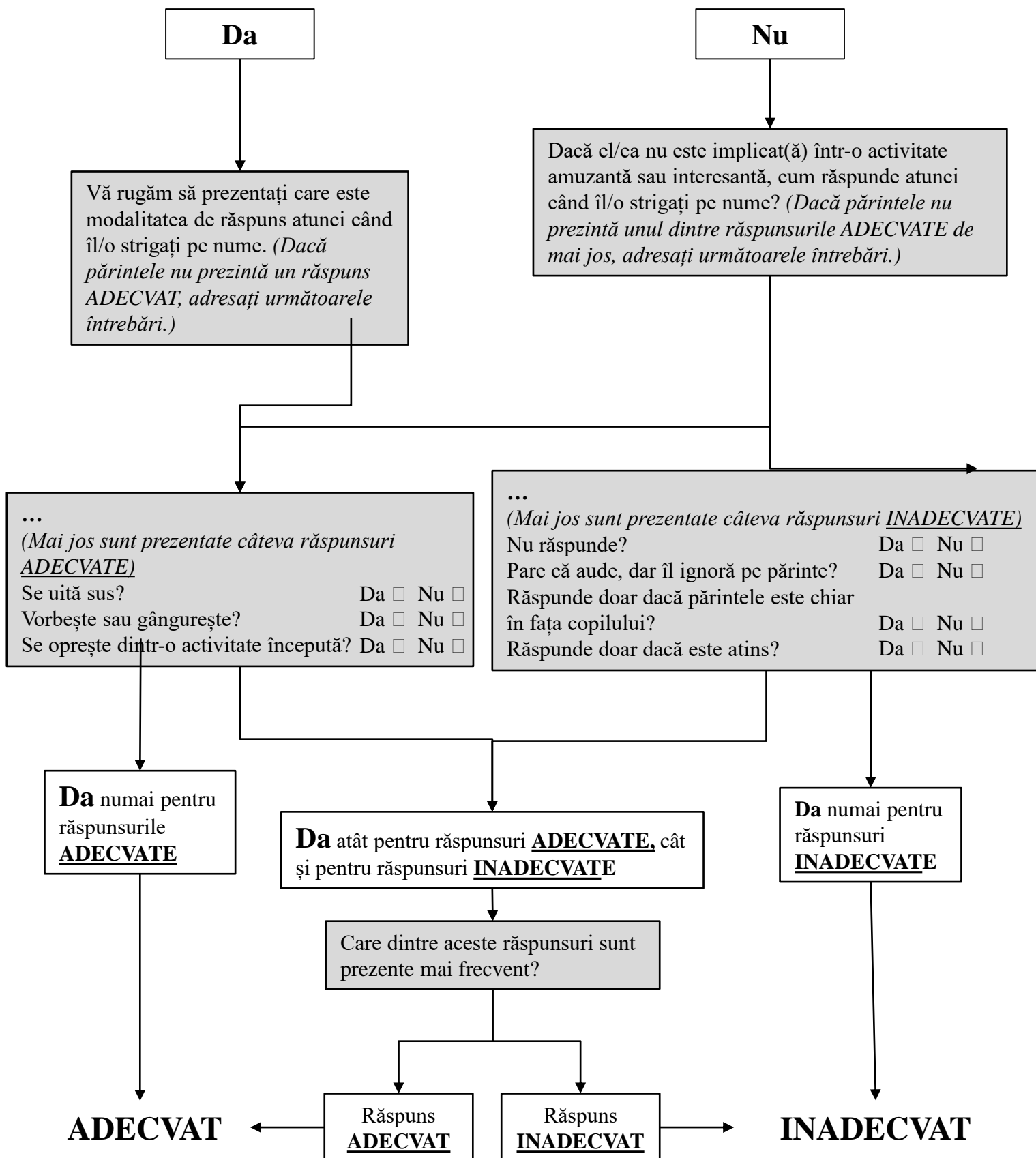
8. Este _____ interesat de alți copii?

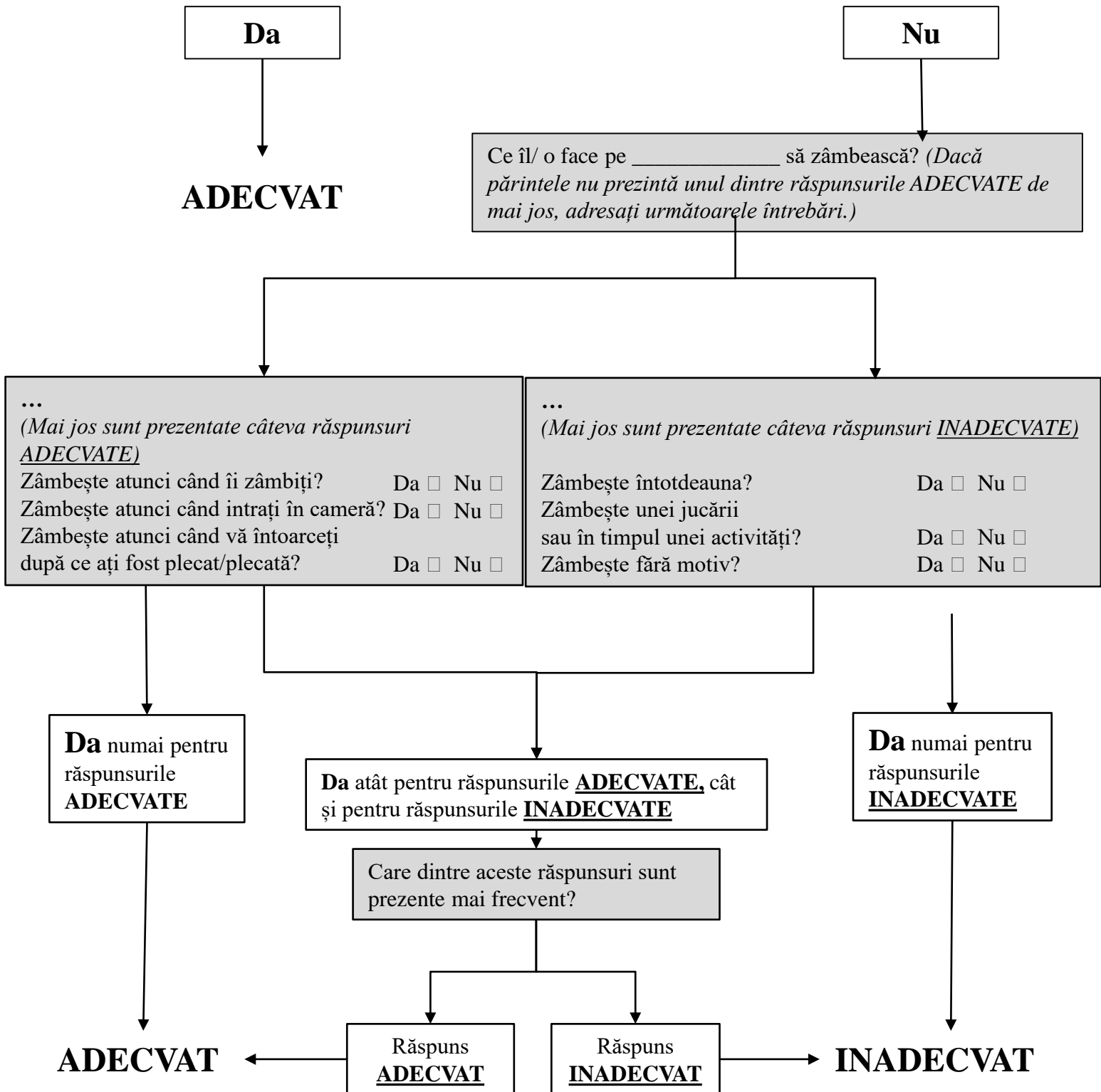
9. Vă arată _____ lucruri aducându-le sau arătându-le pentru a le vedea dvs? Nu doar pentru a solicita ajutor, dar și pentru a le împărtăși cu dvs.

10. Răspunde _____ când îl/o strigați pe nume?

11. Când îi zâmbiți _____, vă zâmbește înapoi?

12. Se supără _____ când aude zgomote familiare?

Da

Nu

Prezintă copilul dvs. o reacție negativă când aude sunetul unei/unui...

Mașini de spălat?	Da ☐ Nu ☐
Bebeluş care plânge?	Da ☐ Nu ☐
Aspirator?	Da ☐ Nu ☐
Uscător de păr?	Da ☐ Nu ☐
Unei mașini?	Da ☐ Nu ☐
Bebeluş care țipă?	Da ☐ Nu ☐
Muzici de intensitate crescută?	Da ☐ Nu ☐
Telefon/sonerii?	Da ☐ Nu ☐
Dintr-un loc zgomotos precum supermarket sau restaurant?	Da ☐ Nu ☐
Altele (descrieți):	Da ☐ Nu ☐

Da la o singură întrebare sau la niciuna

ADECVAT

Da la două sau mai multe întrebări

Cum reacționează copilul dvs. la acele zgomote? (Dacă părintele nu prezintă unul dintre răspunsurile ADECVATE de mai jos, adresați următoarele întrebări.)

Copilul dvs...

(Mai jos sunt prezentate câteva răspunsuri ADECVATE)

Îș acoperă calm urechile?	Da ☐ Nu ☐
Vă spune că nu îi plac acele zgomote?	Da ☐ Nu ☐

Copilul dvs...

(Mai jos sunt prezentate câteva răspunsuri INADECVATE)

Țipă?	Da ☐ Nu ☐
Plânge?	Da ☐ Nu ☐
Își acoperă urechile când este supărat?	Da ☐ Nu ☐

Da numai pentru răspunsuri ADECVATE

Da atât pentru răspunsuri ADECVATE, cât și pentru răspunsuri INADECVATE

Da numai pentru răspunsuri INADECVATE

Care dintre aceste răspunsuri sunt prezente mai frecvent?

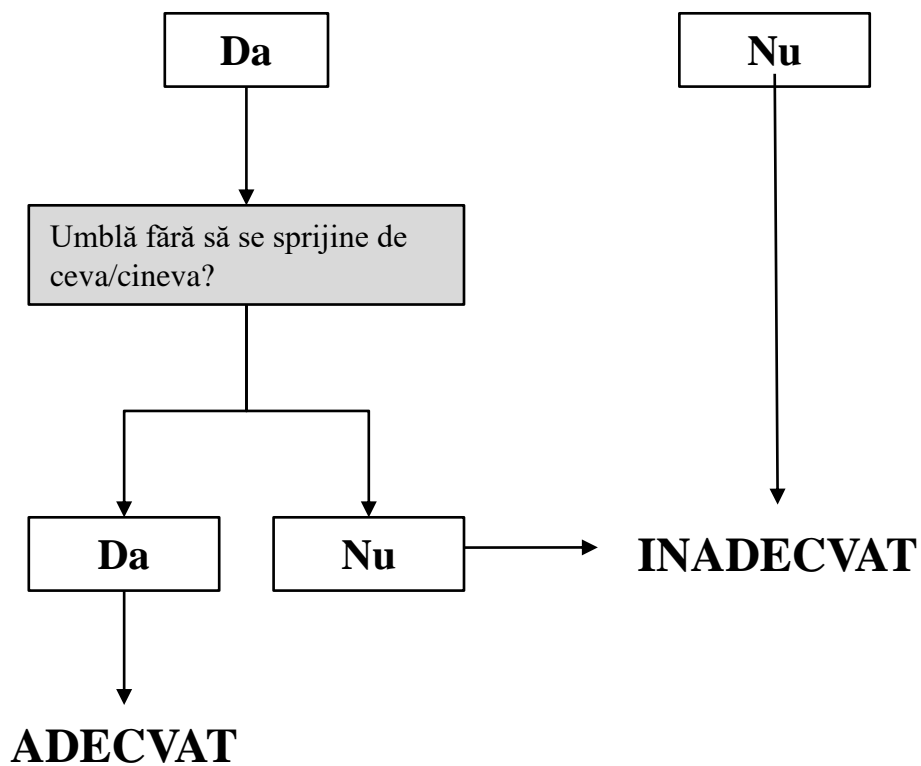
Răspuns ADECVAT

Răspuns INADECVAT

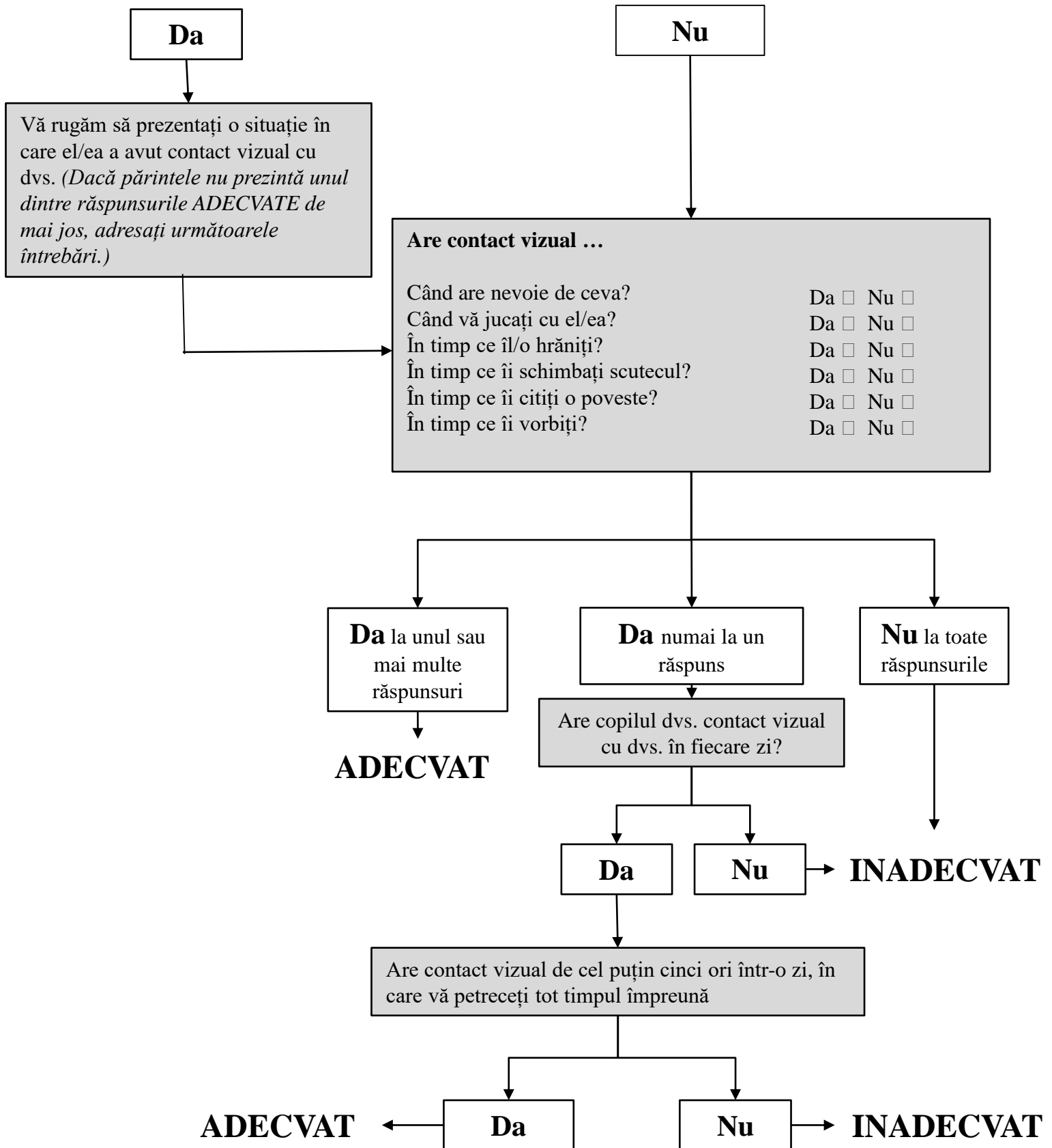
ADECVAT

INADECVAT

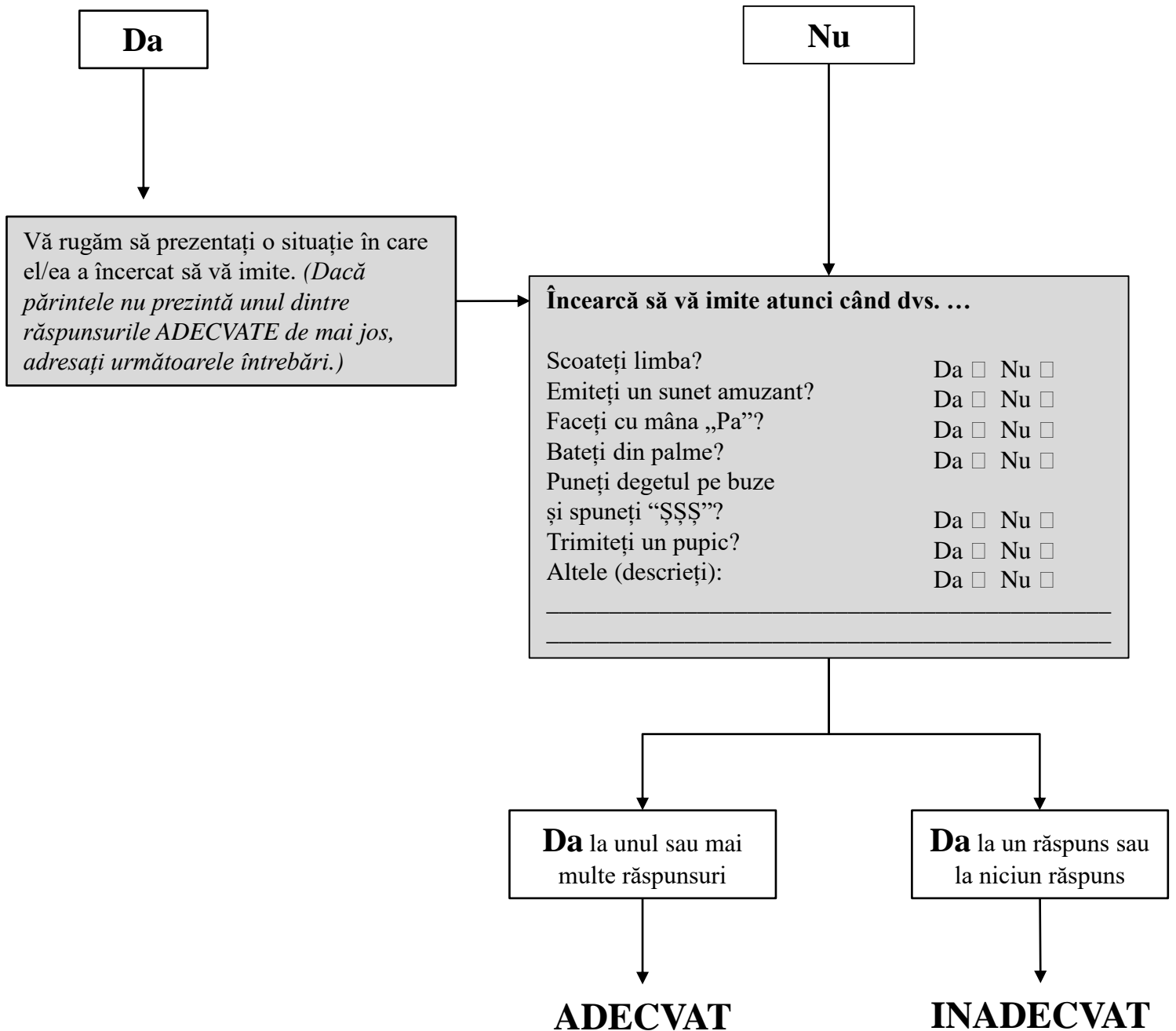
13. Umblă _____ ?

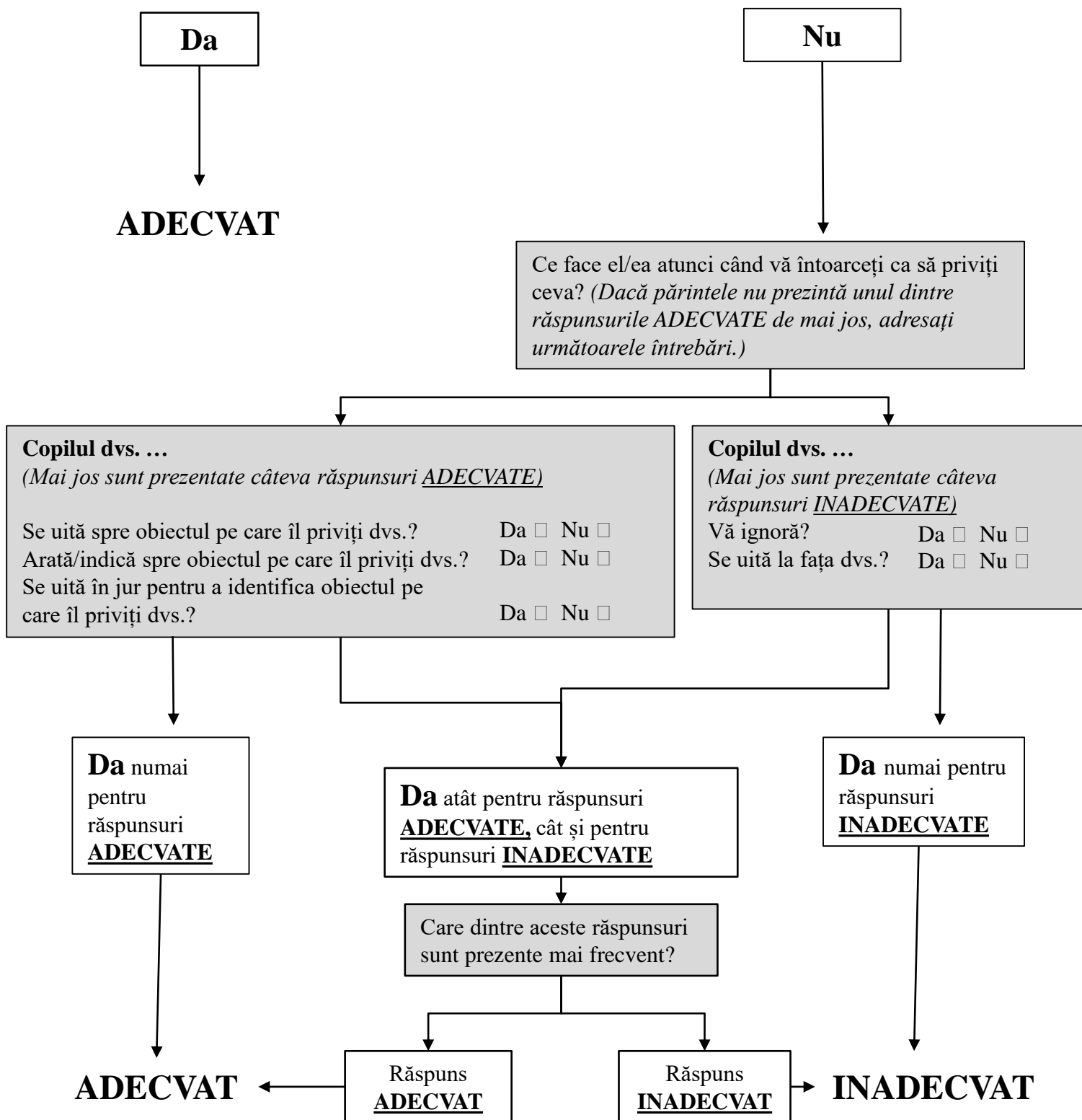
14. Prezintă contact vizual _____ cu dumneavoastră atunci când îi vorbiți, vă jucați cu el/ea sau când îi schimbați scutekul?

15. Încearcă _____ să imite ce faceți dvs.?

16. Dacă întoarceți capul pentru a privi ceva, se uită _____ în jur la ce vă uitați dvs.?

17. Încearcă să vă facă _____ să îl/o priviți?

Da

Nu

Vă rugăm să prezentați o situație în care el/ea a încercat să vă facă să îl/o priviți. (*Dacă părintele nu prezintă unul dintre răspunsurile ADECVATE de mai jos, adresați următoarele întrebări.*)

...

Spune “Uite!” sau “Uită-te la mine!”?	Da ☐ Nu ☐
Gângurește sau emite sunete pentru a vă face să îl/o priviți ce face?	Da ☐ Nu ☐
Se uită la dvs. pentru a primi încurajări sau observații?	Da ☐ Nu ☐
Se uită să vadă dacă îl/o priviți?	Da ☐ Nu ☐
Altele (descrieți):	Da ☐ Nu ☐

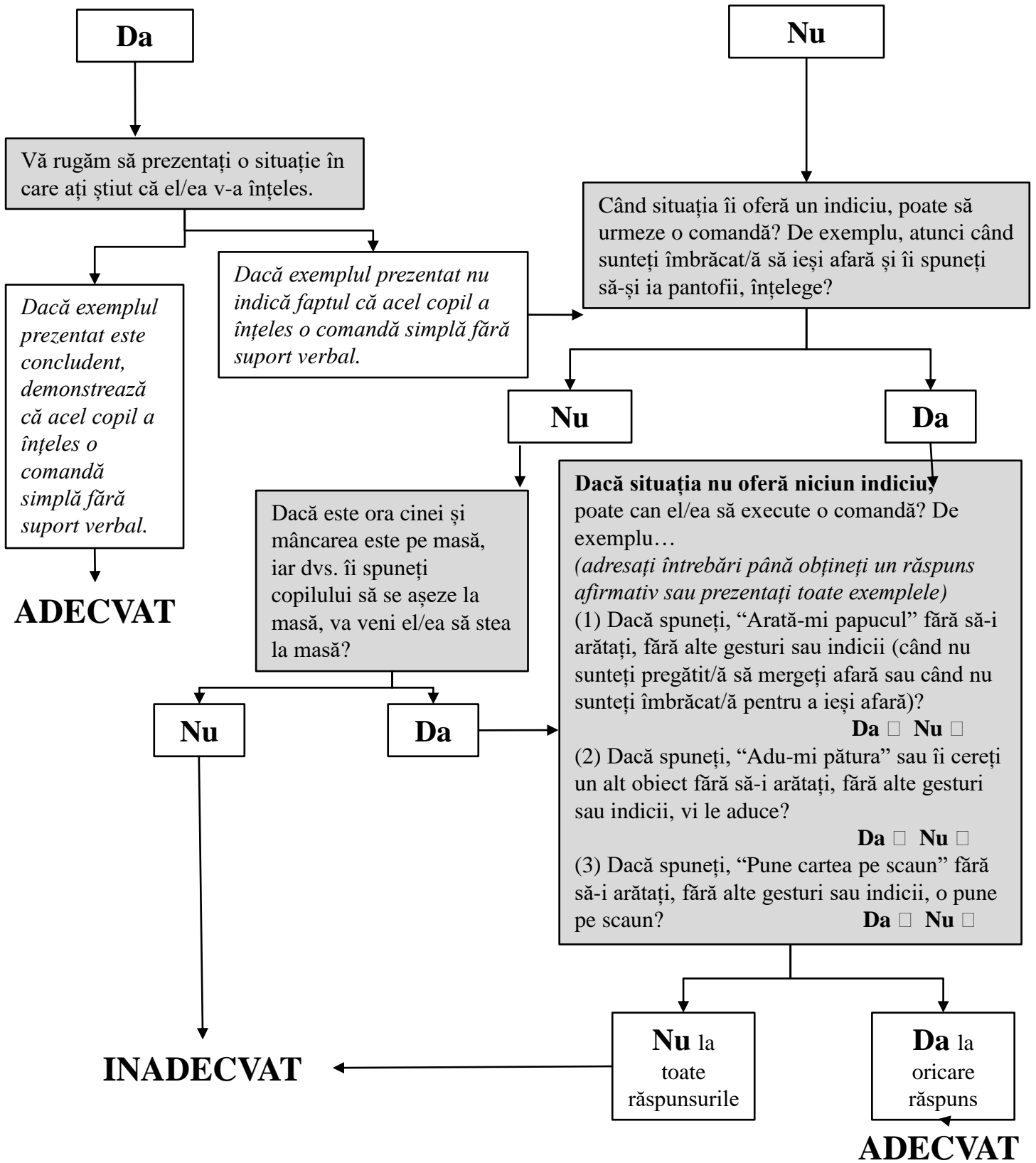
Da pentru
oricare răspuns

Da la niciun
răspuns

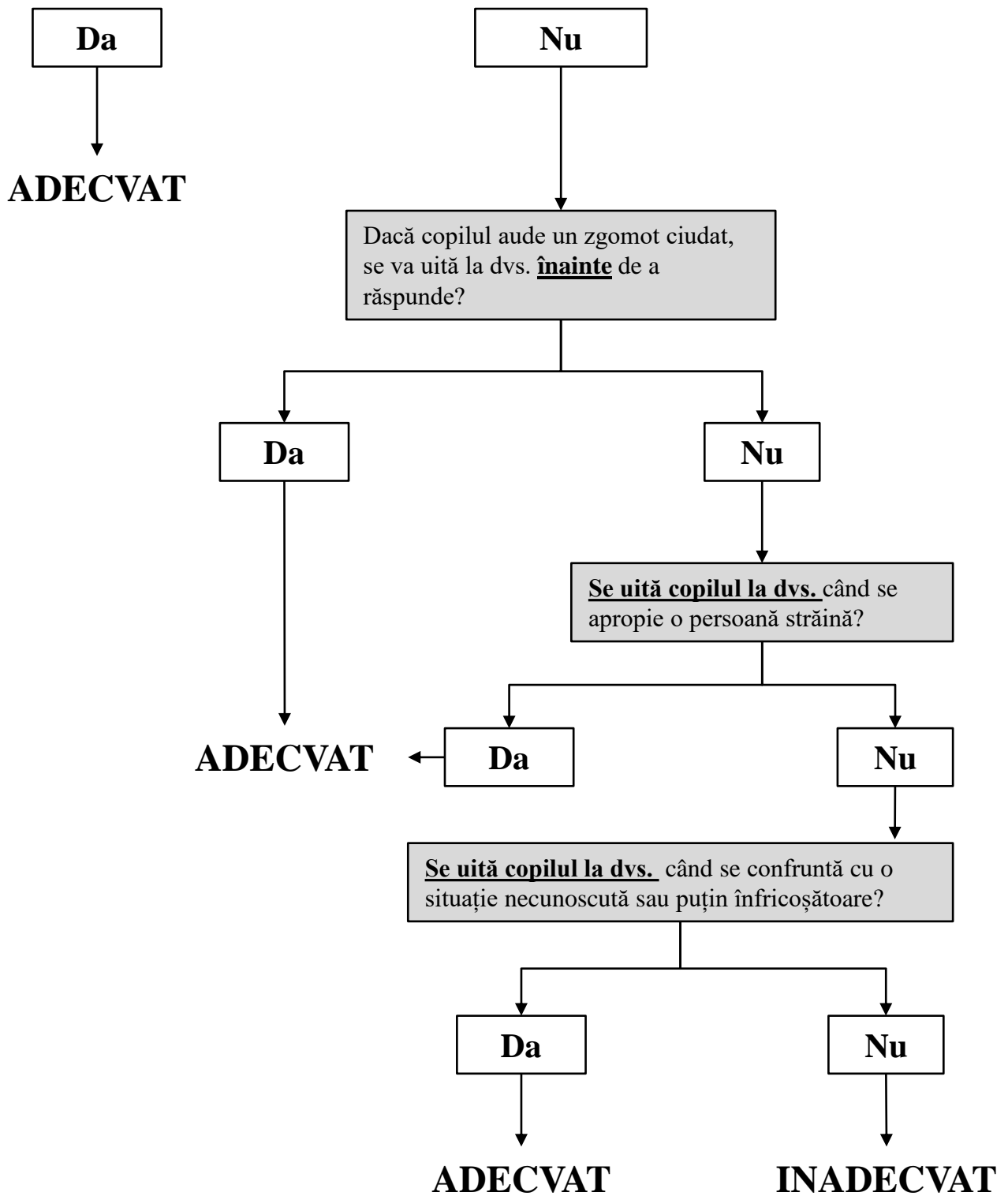
ADECVAT

INADECVAT

18. Înțelege _____ când îi spuneți să facă ceva?

19. Dacă se întâmplă ceva nou _____ se uită la fața dvs. ca să afle ce simțiți?

20. Îi plac _____ activitățile ce presupun mișcare?

